

Lausuntopyyntö vapaan sivistystyön Kansallisten perustaitojen osaamismerkkien osaamistavoitteiden ja arviointikriteerien luonnoksesta

Lausuntopyyntönumero: OPH-4158-2023

Vastausaika päättyy: 3.10.2023

Lausuntopyyntönumeron taustatiedot

Suomi Lausuntopyyntönumeron kieli:

Johdanto, tausta, tavoitteet

Johdanto

Opetushallitus pyytää lausuntoanne vapaan sivistystyön Kansallisten perustaitojen osaamismerkkien osaamistavoitteiden ja arviointikriteerien luonnoksesta (ks. liite).

Tausta

Opetus- ja kulttuuriministeriö asetti Parlamentaarinen jatkuvan oppimisen uudistus -hankkeen, jota ohjasi parlamentaarinen jatkuvan oppimisen uudistus -ryhmä. Ryhmä hyväksyi jatkuvan oppimisen uudistusta koskevat linjaukset vuonna 2020 ja hankkeen loppuraportti julkaistiin keväällä 2023.

Loppuraportin mukaan vapaan sivistystyön erityiseksi osaamisalueeksi jatkuvan oppimisen kehittämistyössä on kiteytynyt aikuisten perustaitojen vahvistaminen. Loppuraportissa asetettiin tavoitteeksi laatia Opetushallituksen määräämä aikuisten perustaitojen kansallinen osaamismerkkijärjestelmä, jonka avulla tuodaan näkyviin perustaitojen osaamisen vahvistaminen. Opetushallitus aloitti osaamismerkkijärjestelmän kehittämistyön elokuussa 2022.

Osaamismerkkien myöntäjinä toimivat vapaan sivistystyön oppilaitokset ja tavoitteena on tuoda näkyviin perustaitojen osaamisen vahvistaminen tallentamalla osaamismerkkien suoritustiedot kansalliseen opiskeluoikeuksien ja suoritusten keskitettyyn integraatiopalveluun (KOSKI).

Osaamismerkkikokonaisuus täyttää Osaamisen tunnistamisen työryhmän väliraportissa esitetyn ehdotuksen osaamismerkkien määritelmäksi. Lisäksi osaamismerkkikokonaisuus noudattaa työryhmän väliraportin ehdottamia yhteisiä periaatteita osaamismerkeille.

Osaamismerkkikokonaisuus on riippuvainen Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntokierroksella olevasta lakiluonnoksesta.

Tavoitteet

Aikuisten työelämässä tarvittavien perustaitojen osaamismerkkikokonaisuudella on tarkoitus parantaa aikuisten, joilla on matala koulutustaso, ja yhteiskunnassa syrjäytymisvaarassa olevien mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen ja tunnustamiseen. Osaamismerkki on pieni osaamiskokonaisuus, joka mahdollistaa edistymisten todentamisen motivaatiota vahvistavana tekijänä. Osaamismerkkien suorittamisen kautta hankitut onnistumisen kokemukset voivat lisätä motivaatiota muihin tarvittaviin (tutkinto)opintoihin työllistymisen edistämiseksi. Tavoitteena on, että työkalu perustaitojen vahvistamiseen toisi mitattavalla tavalla näkyviin aikuisten perustaitojen vahvistumiseen yhteiskunnassa tehtyjä toimenpiteitä. Lisäksi tavoitteena on, että nämä todisteet osaamisen kehittymisestä parantaisivat suorittajien itsetuntoa ja uskoa omiin oppimiskykyihinsä. Tämä loisi perustan seuraaville askelille jatkuvassa oppimisessa ja avaisi osaamisen kehittämisen näkymän mahdollisuuksia, kuten uskallusta hakeutua tutkintokoulutukseen, sitä eniten tarvitseville.

Lue lisää: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kansalliset-perustaitojen-osaamismerkit>

Liitteet:

Nationella_kompetensmärken_UTKAST_28.8.2023.pdf - UTKAST Nationella kompetensmärken för grundläggande färdigheter 28.8.2023

Kansalliset_perustaitojen_osaamismerkit_LUONNOS_28.8.2023.pdf - LUONNOS Kansalliset perustaitojen osaamismerkit 28.8.2023

Aikataulu, vastausohjeet, valmistelijat

Aikataulu

Lausunnot pyydetään antamaan viimeistään 3.10. mennessä.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla Lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön.

Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausunnon voi antaa suomen tai ruotsin kielellä. Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja julkaistaan Lausuntopalvelu.fi:ssä.

Kommentteja antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin.

Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Lausuntopyyntö pyydetään tarvittaessa välittämään eteenpäin organisaatiossanne tai yhteisössänne. Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat toimittaa lausuntonsa.

Osaamismerkkien sisältöä viimeistellään saatujen lausuntojen pohjalta.

Valmistelijat

Lisätietoja antaa suunnittelija Marja Juhola, Opetushallitus. Sähköpostiosoite on muotoa etunimi.sukunimi@oph.fi